

Beretning

angaaende en i Aaret 1861 ifølge Indenrigsministeriets Befaling foretagen Undersøgelse af Jernbanelinier imellem Veile og Aarhus.

Bed. Skrivelse af 27de Mai, forrige Aar overdrog det høie Ministerium til os Under tegnede at foretage de nærmere Undersøgelser, som ifølge Lov af 10de Marts 1861 om Anlæg og Drift af Jernbaner i Kongeriget skulde anstilles med Hensyn til en Jernbane fra Veile igjennem Gudenaadalen over Nye Mølle til Aarhus, enten over Horsens eller med en Sidebane til denne Kjøbstad. Angaaende Udfaldet af disse Undersøgelser have vi under 14de October forrige Aar tilladt os at forelægge det høie Ministerium en foreløbig Beretning, og skulle nu i det Efterfølgende nærmere fremstille Detaillerne af de forskjellige Linier, som opfyldte de givne Betingelser, og de Forhold, som ville have den væsentligste Indflydelse paa Valget imellem dem.

Den Høideryg, der adskiller Gudenaaden fra de Bandløb, som udmunde i Stranden mellem Veile Fjord og Aarhus Bugten, og som altsaa maa passeres tvende Gange af en Jernbane, der fra Veile skal føres igjennem Gudenaadalen til Aarhus, strækker sig fra Egnen af Sindbjerg (Nord for Veile), over Bøgballe og Kalhave, henimod Raff. Fra denne Gaard følger den Gudenaadens Løb forbi Niim og Underup til Dsbirk, men danner herfra en stor østlig Bue, som omfatter Sødraget imellem Skanderborg og Silkeborg. Denne Bue, der indeholder betydelige Høidepunkter, hvoriblandt Giers Bavnehøi (540 Fod over Havet), er betegnet ved Byerne Dsbirk, Dufed,

Tebstrup, Rattrup, Torild, Hvilsted, Fruering, Stilling, Storring, Skovby, Høver og Norrebisping. Hele dette, meget betydelige Høidedrag frembyder ifkun tre Gjennemgangspunkter for en Jernbane, der fra Veile skal føres til Egnen af Nye-Mølle, nemlig ved Bøgballe, ved Underup og ved Tebstrup.

Benyttes Bøgballe som Gjennemgangspunkt for en Jernbanelinie, maa denne føres fra Veile over Engum til Bredal ad den ved Projectet af 1856 og 1860 givne Bei og fra Bredal videre opad Gjeddsageraaens Dals vestlige Side, over Krollerup, til Indsænkningen i det omhandlede Høidedrag ved Bøgballe. Efter at have passeret denne Indsænkning er den af os projecterede Linie ført gjennem den aabne Sidedal, som strækker sig forbi Uldum, ned i den egentlige Gudenaadal. Linien følger dernæst Gudenaadalens høire Side, idet den gaaer forbi den vestlige Udkant af Skoven ved Raff og, efter at have passeret den mindre Landevei ved Aasted Bro, langs Foden af de høie Banker ved Rodallund og Volund. Ved Brestenbro Kjører den den mindre Landevei fra Horsens til Holstebro tæt Østen for den der liggende Kro. Den følger fremdeles den høire Bred af Gudenaaden til Bredvads Mølle, men herfra er den i nordøstlig Retning ført igjennem et høiere liggende Parti imellem denne Mølle og Vestbirk. Fra sidstnævnte Sted er Linien rettet over Birknæs Gaardene. Sydøst for Nedenskov passerer den Gudenaaden og følger